

Міністерство охорони здоров'я України
Полтавський державний медичний університет
Кафедра фізичної та реабілітаційної медицини

«УЗГОДЖЕНО»

Гарант освітньо-професійної програми
«Фізична терапія, ерготерапія»
“ 28 ” листопада 2024 року

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Голова вченої ради Навчально-
наукового медичного інституту
Протокол від 29 листопада 2024 р. № 4

СИЛАБУС

ЕРГОТЕРАПІЯ ДОМАШНЬОГО ТА ПРОФЕСІЙНОГО СЕРЕДОВИЩА
обов'язкова

(редакція з урахуванням оновлення ОП «Фізична терапія, ерготерапія»,
відповідно вимог Стандарту, згідно Наказу МОН України від 29.10.2024р. №1541)

рівень вищої освіти
галузь знань
спеціальність
спеціалізація
освітня кваліфікація
професійна кваліфікація
форма навчання
курс та семестр вивчення
навчальної дисципліни

перший (бакалаврський) рівень
22 Охорона здоров'я
227 Терапія та реабілітація
227.02 Ерготерапія
бакалавр терапії та реабілітації
асистент ерготерапевта
денна
ІІІ курс, 6 семестр

«УХВАЛЕНО»

на засіданні кафедри фізичної
та реабілітаційної медицини
Протокол від 27 листопада 2024 р. № 6

Полтава – 2024

ДАНІ ПРО ВИКЛАДАЧІВ, ЯКІ ВИКЛАДАЮТЬ НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Прізвище, ім'я, по батькові викладача (викладачів), науковий ступінь, учене звання	Жамардій Валерій Олександрович, доктор педагогічних наук, професор Скріннік Євгенія Олександрівна, кандидат педагогічних наук, доцент
Профайли викладачів	https://sport-health.pdmu.edu.ua/team
Контактний телефон	(0532)69-70-94
E-mail:	sporthealth@pdmu.edu.ua
Сторінка кафедри на сайті ПДМУ	https://sport-health.pdmu.edu.ua/

ОСНОВНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Обсяг навчальної дисципліни

Кількість кредитів / годин – 3/90, із них:

Лекції (год.) – 12

Практичні (семінари) (год.) – 36

Самостійна робота (год.) – 42

Вид контролю – ПМК (підсумковий модульний контроль)

Політика навчальної дисципліни

Вивчення дисципліни «Ерготерапія домашнього та професійного середовища» визначається політикою Університету та кафедри щодо організації освітнього процесу. При опануванні дисципліни ми дотримуємося Положення про організацію освітнього процесу в Полтавському державному медичному університеті <https://www.pdmu.edu.ua/n-process/department-npr/normativni-dokumenti> та Правил внутрішнього розпорядку для здобувачів вищої освіти Полтавського державного медичного університету, затверджених Вченою радою ПДМУ від 8.02.2023 р., протокол №5 https://www.pdmu.edu.ua/storage/department-npr/docs_links/ycZUUg0fZUvD4QBZ4a18PWhTNJH8AbU6fANHzFAF.pdf

Кафедрою створене якісне та безпечне освітнє середовище: лекції читаються в аудиторіях, які оснащені мультимедійними проєкторами; практичні заняття проходять на базах:

Полтавський державний медичний університет (ПДМУ);

КП «Полтавська обласна клінічна лікарня ім. М. В. Скліфосовського Полтавської обласної ради»;

ТОВ «ОРТОПЕД»; що дає змогу здобувачам освіти долучитися на практиці до майбутньої професійної діяльності.

Звертаємо увагу! Здобувачам освіти необхідно:

- виконувати графік навчального процесу та вимоги навчального плану;
- в обов'язковому порядку відвідувати всі види навчальних занять, передбачені навчальним планом;
- завчасно приходити на заняття;
- відповідати правилам дрес-коду учасників освітнього процесу;
- дотримуватись правил техніки безпеки;
- вимикати телефон під час занять;
- не залишати заняття без дозволу викладача;
- глибоко та всебічно оволодіти знаннями та вміннями, котрі будуть необхідні майбутньому працівнику високої кваліфікації;
- бути комунікативними та відкритими до знань

Для успішного засвоєння дисципліни необхідно систематично готуватися до практичних занять, виконувати практичні завдання, опрацьовувати теми, що рекомендовані для самостійного вивчення, брати активну участь в обговоренні теми заняття в аудиторії. Ми цінуємо старанність, активність, швидкість та креативність мислення, наполегливість в навчанні.

Викладання освітньої компоненти в умовах військового стану, може здійснюватися за допомогою технологій дистанційного навчання, а саме з використанням платформи Zoom.

Академічна доброчесність є фундаментом сталого розвитку вищої освіти та моральним імперативом для її подальшого вдосконалення. Ми дотримуємося політики академічної доброчесності, визначеної Положенням про академічну доброчесність здобувачів вищої освіти та співробітників Полтавського державного медичного університету (https://pdmu.edu.ua/storage/ft_foreign_students/docs/5q5W0nG8rkYIrDfmipiyhkfZmkmBVKRR7Pdjrjvh.pdf) і просимо взаємності.

Політика щодо дотримання принципів академічної доброчесності здобувачів вищої освіти включає:

- самостійне виконання навчальних завдань поточного та підсумкового контролів без використання зовнішніх джерел інформації (наприклад, окрім випадків дозволених викладачем, підготовки практичних завдань під час заняття);

- списування під час контролю знань заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів);

- самостійне виконання індивідуальних завдань та коректне оформлення посилань на джерела інформації у разі запозичення ідей, тверджень, відомостей.

Політика щодо дотримання принципів та норм етики та деонтології здобувачами вищої освіти:

- дії у професійних і навчальних ситуаціях із позицій академічної доброчесності та професійної етики та деонтології;

- дотримання правил внутрішнього розпорядку кафедри, бути толерантними, доброзичливим и та виваженими у спілкуванні з викладачами та співробітниками кафедри, медичним персоналом закладу охорони здоров'я;

- усвідомлення значущості прикладів людської поведінки відповідно до норм академічної доброчесності та медичної етики.

Політика дедлайну та відпрацювання здобувачами вищої освіти:

- відпрацювання пропущених занять відбувається згідно з Регламентом електронного відпрацювання студентами пропущених занять і незадовільних оцінок, що затверджені у закладі вищої освіти;

- роботи, які здає здобувач вищої освіти з порушенням терміну без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від максимальної, наприклад, практичні навички);

- перескладання ПМК з метою підвищення оцінки не допускається, окрім ситуацій невиконання програми дисципліни або неявки на підсумковий контроль.

Вивчення модуля передбачає самостійну роботу здобувача вищої освіти, яка регламентована Положенням про організацію самостійної роботи здобувачів вищої освіти в Полтавському державному медичному університеті.

Оцінювання результатів навчання проходить прозоро і відкрито. Керуємося Положенням про організацію та методику проведення оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в Полтавському державному медичному університеті.

Якщо здобувач освіти не згодний з результатами оцінювання, він має право скористатися рекомендаціями Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти.

Зі всіма наведеними документами можна ознайомитися за посиланням: <https://www.pdmu.edu.ua/n-process/department-npr/normativni-dokumenty>.

Кафедрою визнаються результати, отримані шляхом неформальної

освіти. Процедуру визначено Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти в Полтавському державному медичному університеті: https://www.pdmu.edu.ua/storage/department-npr/docs_links/fKBks6cPo5jzq0brID6eI7LKTEAcqmrjdjrewYFvL.pdf. Кафедра рекомендує здобувачам освіти ознайомитися із онлайн платформами: <http://portal.phc.org.ua/en/>; <https://academy.nszu.gov.ua/>; <https://prometheus.org.ua/>; <https://members.physio-pedia.com/>.

Опис навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Ерготерапія домашнього та професійного середовища» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти є складовою професійної підготовки фахівця з ерготерапії, орієнтованою на формування здатності оцінювати, адаптувати та оптимізувати середовище життєдіяльності людини з метою підвищення її функціональної незалежності, безпеки та участі в повсякденному житті й праці. Курс спрямований на розвиток умінь аналізувати бар'єри та ресурси домашнього і професійного середовища, визначати ризики, пов'язані з побутовою та трудовою діяльністю, планувати ерготерапевтичні втручання з урахуванням функціонального стану, віку, професійних завдань і соціального контексту клієнта. Особлива увага приділяється створенню безпечного, доступного та ергономічного середовища, що підтримує автономію, продуктивність і якість життя.

У процесі навчання здобувачі освіти ознайомлюються з принципами ергономіки, універсального дизайну, безбар'єрності та адаптації простору, підходами до аналізу активностей у побуті та професійній діяльності, особливостями підбору допоміжних засобів і технічних рішень, а також із принципами навчання клієнта та його оточення безпечним і ефективним способом виконання щоденних і трудових завдань. Значна увага приділяється міждисциплінарній взаємодії, комунікації з клієнтом, родиною, а також етичним і правовим аспектам ерготерапевтичної практики.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є принципи, моделі та практичні інструменти ерготерапії домашнього та професійного середовища: оцінювання функціональних можливостей людини у взаємозв'язку із вимогами середовища, аналіз і модифікація простору, підбір та рекомендації щодо використання допоміжних засобів, адаптація побутових і робочих процесів, профілактика травматизму та перевантаження, навчання клієнта й осіб, які здійснюють догляд, а також моніторинг ефективності запропонованих рішень. Курс охоплює інтеграцію ерготерапевтичних

підходів у домашні умови та професійну діяльність для підтримки самостійності, участі, безпеки й соціальної включеності людини.

Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни

Пререквізити. Дисципліна «Ерготерапія домашнього та професійного середовища» викладається в межах підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 227 Терапія та реабілітація та спирається на знання та практичні уміння, сформовані під час вивчення дисциплін, зокрема: «Основи практичної діяльності у терапії та реабілітації (вступ до спеціальності)», «Загальна ознайомча практика за профілем спеціальності», «Безбар'єрність, універсальний дизайн та інклюзія», «Терапевтичні вправи», «МКФ та МКФ ПД: обстеження й оцінка стану пацієнта/клієнта», «Масажні терапевтичні техніки», «Травматологія та ортопедія», «Неврологія та нейрохірургія (з основами психіатрії)», «Ерготерапія при порушеннях діяльності внутрішніх органів та хірургічних втручань», «Професійне мислення ерготерапевта», «Технічні засоби в ерготерапії. Основи робототехніки» тощо. Зміст курсу інтегрується з цими дисциплінами, поглиблюючи розуміння впливу функціональних обмежень і вимог середовища на виконання побутових та професійних завдань, принципів безбар'єрності й безпеки, а також можливостей застосування технічних рішень і професійного обґрунтування рекомендацій щодо адаптації.

Постреквізити. Вивчення дисципліни «Ерготерапія домашнього та професійного середовища» забезпечує послідовність і взаємозв'язок із подальшими дисциплінами та клінічною підготовкою бакалаврської програми: «Ерготерапія при порушеннях діяльності опорно-рухового апарату», «Клінічна практика з ерготерапії при порушеннях діяльності опорно-рухового апарату», «Ерготерапія при порушеннях діяльності нервової системи та посттравматичних стресових розладах», «Клінічна практика з ерготерапії при порушеннях діяльності нервової системи та посттравматичних стресових розладах». Курс формує та поглиблює вміння проводити середовищне оцінювання, визначати ризики та пріоритети змін у житлі й на робочому місці, підбирати та навчати користуванню допоміжними засобами, розробляти рекомендації з безпеки й ергономіки та оцінювати ефективність середовищних втручань, що є необхідним для подальшого опанування клінічних дисциплін і проходження практики.

Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни «Ерготерапія домашнього та

професійного середовища» є формування у здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти системи знань і практичних умінь щодо оцінювання впливу середовища на активність і участь людини, виявлення бар'єрів і ресурсів у домашньому та професійному просторі, обґрунтування ерготерапевтичних рішень і впровадження заходів з адаптації середовища, підбору допоміжних засобів та навчання безпечним і ефективним стратегіям виконання побутових і трудових завдань з метою підвищення незалежності, безпеки, продуктивності та якості життя.

Основними завданнями вивчення дисципліни є:

- ознайомлення з базовими поняттями ерготерапії середовища, принципами ергономіки, доступності, безбар'єрності та універсального дизайну у домашньому й професійному контексті;
- формування навичок оцінювання середовища та виконання активностей у побуті й на робочому місці (аналіз простору, вимог завдання, ризиків і факторів безпеки), визначення бар'єрів та сприятливих факторів для планування втручання;
- розвиток умінь планувати та обґрунтовувати індивідуалізовані ерготерапевтичні рекомендації щодо модифікації домашнього простору й робочого місця, організації побутових і трудових процесів, енергозбереження та профілактики перевантаження;
- опанування практичних умінь підбору, навчання використанню та оцінювання доцільності допоміжних засобів, технічних рішень і адаптивного обладнання для ADL/IADL та професійних завдань;
- розвиток умінь навчати пацієнта, членів родини чи доглядальників стратегіям безпеки, самопомоги, раціональної організації активностей і підтримки участі;
- формування рефлексивної позиції фахівця щодо етичних принципів, клієнтоцентричного підходу, конфіденційності, а також професійної відповідальності під час надання рекомендацій щодо середовищних змін.

Компетентності та результати навчання, згідно з освітньо-професійною програмою, формуванню яких сприяє дисципліна

Компетентності згідно з освітньо-професійною програмою, формуванню яких сприяє дисципліна

Інтегральна:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі компетентність та практичні проблеми у сфері професійної діяльності ерготерапевта з відновлення активності та участі осіб різних вікових, нозологічних та

професійних груп, які стосуються ментальних, сенсорних, нейром'язовоскелетних, кардіореспіраторних та інших функцій організму.

Спеціальні:

СК 04. Здатність застосовувати у практичній діяльності основи теорії ерготерапії та рефлексивне професійне мислення.

СК 06. Здатність виконувати елементи оцінювання, налаштування та навчання користуванню допоміжними засобами реабілітації під супервізією ерготерапевта для покращення функціональної мобільності, пересування у громаді та покращення заняттєвої участі.

СК 07. Здатність застосовувати у практичній діяльності базові принципи ергономіки, універсального дизайну, адаптовувати середовище життєдіяльності людини.

Програмні результати навчання, згідно з освітньо-професійною програмою, формуванню яких сприяє дисципліна

ПРН 05. Знати та розуміти основи теорії ерготерапії, враховуючи моделі практики ерготерапії (occupational therapy models), рамки практики (frames of reference), засновані на доказах, для вирішення заняттєвих потреб окремих осіб та груп, які отримують послуги ерготерапії.

ПРН 07. Здійснювати заняттєвий аналіз, вміти адаптовувати і застосовувати заняттєву активність у терапевтичний спосіб.

ПРН 09. Навчати пацієнтів/клієнтів безпечному й ефективному використанню допоміжних засобів реабілітації, ортезів, протезів та інших адаптивних засобів та пристосувань для покращення функціональної мобільності, заняттєвої участі та пересування у громаді.

Результати навчання для дисципліни:

по завершенню вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти повинні

знати:

- роль домашнього і професійного середовища у формуванні активності, участі, безпеки та якості життя;
- базові поняття та підходи ергономіки, безбар'єрності, універсального дизайну, розумного пристосування і організації простору в контексті ерготерапії;
- типові середовищні бар'єри та підтримувальні чинники у житлі та на робочому місці;
- принципи та етапи середовищного оцінювання: оцінка ADL/IADL у звичних умовах, аналіз завдання, ризиків і безпеки, відповідності вимог середовища функціональним можливостям клієнта;
- основи профілактики побутового та виробничого травматизму, у т.ч.

ризиків падінь, перевантаження, повторюваних рухів і неправильної робочої пози;

- класифікацію та призначення допоміжних засобів і допоміжних технологій для самообслуговування, мобільності, комунікації, організації побуту та виконання професійних завдань;
- етичні та правові засади надання рекомендацій щодо змін середовища, взаємодії з родиною та доглядальниками.

вміти:

- проводити оцінювання домашнього середовища та робочого місця з визначенням бар'єрів, підтримувальних чинників, ризиків і пріоритетів змін;
- застосовувати інтерв'ю та спостереження для з'ясування заняттєвих потреб, ролей, цілей клієнта та вимог побутових або професійних завдань;
- аналізувати повсякденну діяльність і трудові завдання, виокремлювати критичні етапи, що потребують адаптації, та обґрунтовувати рекомендації;
- планувати індивідуалізовані середовищні втручання: модифікацію простору, організацію процесів, оптимізацію розташування предметів, рекомендації з ергономіки та енергозбереження;
- здійснювати добір, налаштування та навчання користуванню допоміжними засобами, технологіями;
- навчати та консультувати клієнта і, за потреби, родину чи доглядальників щодо підтримки самостійності, раціональної організації побуту та дотримання рекомендацій;
- оцінювати результати втручання та здійснювати моніторинг ефективності запропонованих змін середовища з корекцією рекомендацій.

Тематичний план лекцій (за модулями) із зазначенням основних питань, що розглядаються на лекції

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Роль середовища в ерготерапії. Принципи доступності й універсального дизайну. Методи середовищного оцінювання: інтерв'ю, спостереження, аналіз діяльності (ADL/IADL і професійні завдання).	4
2.	Оцінка ризиків і безпеки в домашньому середовищі: профілактика падінь, безпечні переміщення, організація	2

	простору.	
3.	Адаптація житла. Безпечне самообслуговування та енергозбереження.	2
4.	Ергономіка та профілактика перевантаження: робоча поза, повторювані рухи, мікропаузи, режим активності й відпочинку.	2
5.	Ерготерапевтична оцінка робочого місця. Адаптація професійного середовища.	2
Разом		12

Тематичний план практичних занять за модулями і змістовими модулями із зазначенням основних питань, що розглядаються на занятті

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Модуль 1. <u>Ерготерапія домашнього та професійного середовища</u>		
1.	Роль середовища в ерготерапії. Принципи доступності й універсального дизайну	2
2.	Методи середовищного оцінювання: інтерв'ю, спостереження, аналіз діяльності (ADL/IADL і професійні завдання)	4
3.	Оцінка ризиків і безпеки в домашньому середовищі: профілактика падінь, безпечні переміщення, організація простору	4
4.	Адаптація житла: вхідна зона, коридори, кімнати загального користування, освітлення, навігація, зберігання	4
5.	Адаптація житла: кухня, ванна/туалет, спальня; безпечне самообслуговування та енергозбереження	4
6.	Допоміжні засоби і технології для побуту: вибір, налаштування, навчання користуванню	4
7.	Ергономіка та профілактика перевантаження: робоча поза, повторювані рухи, мікропаузи, режим активності й відпочинку	4
8.	Ерготерапевтична оцінка робочого місця: аналіз вимог	4

	професії та небезпечних факторів	
9.	Адаптація професійного середовища: модифікації робочого місця та адаптивні інструменти	4
10.	ПМК	2
Усього годин		36

Самостійна робота

№ з/п	Тема	Кількість годин
1	Підготовка до семінарських занять – теоретична підготовка та опрацювання практичних навичок	34
2	Підготовка до контролю практичних навичків	2
3	Підготовка до підсумкового модульного контролю	6
Усього годин		42

Індивідуальні завдання включають огляд наукової та методичної літератури відповідно до тематики практичних занять; участь у науково-дослідній роботі.

Перелік теоретичних питань для підготовки здобувачів вищої освіти до підсумкового модульного контролю:

1. Принципи доступності, безбар'єрності та універсального дизайну: сутність, відмінності, приклади застосування.
2. Оцінювання середовища – етапи, збір даних, типові помилки.
3. Бар'єри та підтримувальні чинники середовища, приклади в домашньому та робочому просторі, підходи до їх оцінки.
4. Оцінка домашньої безпеки: ключові ризики, алгоритм виявлення небезпек і визначення пріоритетів змін.
5. Адаптація вхідної зони та шляхів пересування в житлі: принципи організації простору, освітлення, навігація, зберігання речей.
6. Адаптація кухні для безпечного приготування їжі: організація робочих зон, ергономіка, енергозбереження, безпечне зберігання.
7. Адаптація ванної/туалету: типові ризики, технічні рішення, допоміжні засоби та навчання безпечним стратегіям самообслуговування.
8. Ергономіка та профілактика перевантаження.
9. Оцінка робочого місця: аналіз вимог професії, факторів ризику, відповідності можливостям клієнта.

10. Адаптація професійного середовища та робочих процесів.

Перелік практичних навичок до підсумкового модульного контролю:

1. Проведення первинного інтерв'ю для з'ясування заняттєвих потреб, ролей, цілей і контексту виконання діяльності.
2. Аналіз діяльності і визначення, що саме потребує адаптації: людина, завдання, середовище або їх поєднання.
3. Проведення скринінгу домашньої безпеки: виявлення ризиків та формування висновку.
4. Складання переліку бар'єрів і підтримувальних чинників середовища з пріоритизацією змін.
5. Розробка плану адаптації вхідної зони та шляхів пересування.
6. Розробка рекомендацій з адаптації кухні та організації процесу приготування їжі.
7. Розробка рекомендацій з адаптації ванної/туалету та безпечного самообслуговування.
8. Підбір допоміжних засобів для самообслуговування та побуту.
9. Проведення ергономічної оцінки робочого місця.
10. Розробка пропозицій щодо модифікації робочого місця та робочих процесів.
11. Навчання клієнта стратегіям енергозбереження, дозування навантаження та раціональної організації активності й відпочинку.
12. Оцінка ефективності середовищних змін: визначення критеріїв результату, повторна оцінка, корекція рекомендацій і плану втручання.

Методи навчання

• **Вербальні.** Основними видами словесної передачі знань у процесі вивчення дисципліни «Ерготерапія домашнього та професійного середовища» є пояснення (розкриття ключових, принципів доступності, безбар'єрності, універсального дизайну, ергономіки та середовищних чинників), проблемний виклад (розбір ситуацій із практики: небезпеки в житлі, ризики на робочому місці, обґрунтування пріоритетів змін і вибір адаптацій), розповідь (приклади кейсів адаптації житла та робочого простору для людей з різними функціональними обмеженнями), навчальна дискусія та бесіда (обговорення етичних і правових аспектів середовищних втручань, меж компетенції, інформованої згоди, конфіденційності, взаємодії з родиною/доглядальниками). Вербальні методи спрямовані на формування професійного мислення, аргументації рішень і системного бачення впливу

середовища на активність і участь.

- **Наочні.** До цієї групи належать демонстрація схем і моделей, алгоритмів середовищного оцінювання та управління ризиками, візуалізація прикладів планувальних рішень і модифікацій простору, використання презентацій, чек-листів домашньої безпеки, зразків документації, фото- і відеоматеріалів щодо організації побуту й робочого місця, а також демонстрація зразків допоміжних засобів і допоміжних технологій (для самообслуговування, мобільності, організації кухні/ванної, адаптивних інструментів для праці). Наочні матеріали супроводжуються коментарем викладача, що підкреслює зв'язок між оцінюванням, прийняттям рішень, безпекою та результатами діяльності й участі.

- **Практичні.** Методи практичного навчання включають відпрацювання навичок інтерв'ю, проведення середовищного оцінювання (житло/робоче місце), спостереження й аналіз ADL/IADL та професійних завдань, ідентифікацію бар'єрів і підтримувальних чинників, розробку індивідуалізованих рекомендацій щодо адаптації простору та організації процесів, тренування ергономічних стратегій (позиціонування, мікропаузи, дозування навантаження, енергозбереження), підбір і налаштування допоміжних засобів та навчання користуванню ними, складання письмових рекомендацій для клієнта/родини, а також оцінювання ефективності змін і корекцію плану. Суть методів полягає у багаторазовому відпрацюванні алгоритмів оцінювання та планування середовищних втручань, розвитку професійної аргументації, навичок комунікації та відповідального прийняття рішень, що забезпечує формування стійких практичних компетентностей у сфері ерготерапії середовища.

Форми і методи оцінювання

- індивідуальний контроль;
- груповий контроль;
- фронтальний контроль;
- усний контроль;
- тестовий контроль;
- практична перевірка;
- самоконтроль.

Система поточного та підсумкового контролю

Оцінювання результатів навчання здійснюється на принципах об'єктивності, систематичності та системності, плановості, єдності вимог,

відкритості, прозорості, доступності та зрозумілості методики оцінювання, з урахуванням індивідуальних можливостей здобувачів вищої освіти.

Контрольні заходи з дисципліни «Ерготерапія домашнього та професійного середовища» включають поточний та підсумковий контроль, які регламентуються «Положенням про організацію та методику проведення оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в Полтавському державному медичному університеті» https://pdmu.edu.ua/storage/department-npr/docs_links/NMQ6RVrpAGYuKpw1JoSJApnMMMwbKdxQN9FC2hu.pdf

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять та спрямований на перевірку засвоєння теоретичних знань. Викладач оцінює успішність кожного здобувача вищої освіти відповідно до тематичного плану у формі усного опитування, виконання письмових завдань, тестових завдань.

Стандартизовані узагальнені критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти в ПДМУ

За 4-бальною шкалою	Оцінка в ЕКТС	Критерії оцінювання
5 (відмінно)	A	Здобувач освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили, володіє не менш ніж 90% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.
4 (добре)	B	Здобувач освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує справи і задачі у стандартизованих ситуаціях, самостійно виправляє помилки, кількість яких незначна, володіє не менш ніж 85% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.
	C	Здобувач освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом науково-педагогічного працівника, в цілому самостійно застосовувати її на практиці, контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок, володіє не менш ніж 75% знань з теми як під

		час опитування, та усіх видів контролю.
3 (задовільно)	D	Здобувач освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень з допомогою науково-педагогічного працівника може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих, володіє не менш ніж 65% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.
	E	Здобувач освіти володіє навчальним матеріалом на рівні вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні. володіє не менш ніж 60% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.
2 (незадовільно)	FХ	Здобувач освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину матеріалу, володіє менш ніж 60% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.
	F	Здобувач освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, володіє менш ніж 60% знань з теми як під час опитування, та усіх видів контролю.

Дисципліна «Ерготерапія домашнього та професійного середовища» оцінюється в формі підсумкового модульного контролю. Підсумковий контроль з дисципліни «Ерготерапія домашнього та професійного середовища» регламентується Положенням «Про організацію та методику проведення оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в Полтавському державному медичному університеті» <https://www.pdmu.edu.ua/n-process/department-npr/normativni-dokumenti..>

Методичне забезпечення

1. Робоча програма навчальної дисципліни «Ерготерапія домашнього та професійного середовища».
2. Силабус.
3. Клінічні задачі.
4. Алгоритм МКФ.

5. Тести для поточного контролю знань і вмінь здобувачів вищої освіти.

Рекомендована література

Базова

1. Самойленко В. Б., Яковенко Н. П., Петряшев І. О. та ін. Медична і соціальна реабілітація: підручник. 3-тє переробл. і доповн. вид. Київ: Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина», 2023. 359 с.
2. Бирко Н. М. Універсальний дизайн для всіх і кожного: універсальний навч.-метод. посібник. Хмельницький, 2024. 82 с.
3. Борисенко Є., Брем С., Іванова О., Опаленик Я., Сарсадських І., Свет Є. Універсальний дизайн: конспект лекцій / уклад. І. Виртосу, О. Іванова. Київ: ПРООН, 2024. 118 с.
4. Бражанюк А. О., Доцюк Л. Г. Технічні засоби реабілітації: навч. посібник. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2024. 190 с.
5. Інклюзивне суспільство в Україні: довідник практичних рекомендацій. Книга 1 [Електронний ресурс] / Центр реадптації та реабілітації «ЯРМІЗ». Київ, 2022. 60 с.

Допоміжна

1. Здоров'язбережувальні технології в освітньому середовищі: колективна монографія / за заг. ред. Л. М. Рибалко. Тернопіль: Осадца В. М., 2019. 400 с.
2. Нечепорчук А. Новий освітній простір. Безбар'єрність: інформац. посібник / А. Нечепорчук; за заг. ред. А. Седоченко. Київ, 2019. 151 с.
3. Швесткова О., Свєцена К. та кол. Ерготерапія: підручник. Київ: Чеський центр у Києві, 2019. 280 с.
4. Всесвітня організація охорони здоров'я. Навчальний пакет для персоналу служб із забезпечення кріслами колісними: базовий рівень. Робочий зошит / ред. Ч. Кхаснабіс, К. Майнес. 2015. (Оригінал: Wheelchair Service Training Package: Basic Level. Workbook, 2012).
5. Карпюк І. Ю., Обезюк Т. К. Основи здорового способу життя. Практичні роботи: для самостійної роботи студентів \: навч. посібник [Електронний ресурс] / КПІ ім. Ігоря Сікорського \; уклад. І. Ю. Карпюк, Т. К. Обезюк. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. 419 с. Режим доступу: <https://ela.kpi.ua/server/api/core/bitstreams/8fb08add-670d-4607-ad8d-020f9fb54f6c/content>

6. Фізична медицина та реабілітація за Бреддомом : у 2 т. Т. 1 / Девід К. Чіфу ; пер. з англ. ; наук. ред. пер. О. А. Данилов. – Київ : ВСВ «Медицина», 2020. – 732 с.

7. Фізична медицина та реабілітація за Бреддомом : у 2 т. Т. 2 / Девід К. Чіфу ; пер. з англ. ; наук. ред. пер. О. А. Данилов. – Київ : ВСВ «Медицина», 2020. – 736 с.

Інформаційні ресурси

1. Іонова О. М. Здоров'язбереження особистості як психолого-педагогічна проблема [Електронний ресурс] / О. М. Іонова, Ю. С. Лук'янова. – Режим доступу: // http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/PPMB/texts/2009-01/09iomppp.pdf.

2. Кафедра фізичної та реабілітаційної медицини / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://sport-health.pdmu.edu.ua/>

3. Внутрішня медицина. Навчальні матеріали онлайн / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://pidruchniki.com/77840/meditsina/vnutrishnya_meditsina

4. Наукові та методичні здобутки співробітників кафедри фізичної та реабілітаційної медицини ПДМУ / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://repository.pdmu.edu.ua/handle/123456789/50>.

5. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbu.gov.ua>

6. База даних «Законодавство України» (Верховна Рада України) / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws>

7. Клінічні настанови МОЗ України (портал) / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://guidelines.moz.gov.ua/>

8. Академія Національної служби здоров'я України (НСЗУ) – офіційний сайт / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://academy.nszu.gov.ua/>

9. World Health Organization (WHO): Rehabilitation 2030 / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.who.int/initiatives/rehabilitation-2030>

10. WHO: International Classification of Functioning, Disability and Health (ICF) / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.who.int/standards/classifications/international-classification-of-functioning-disability-and-health>

11. PEDro (Physiotherapy Evidence Database) / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://pedro.org.au/>

Розробники:

д.пед.н., професор Валерій ЖАМАРДІЙ,

к.пед.н., доцент Євгенія СКРІННІК.